

til at behandle Finantsloven, naar den kommer saa sent. Jeg skal endvidere erindre om, at det erede daværende 12te kongevalgte Medlem — da han er død, kan jeg jo nævne hans Navn: Usfing — udtalte, hvilke sørgelige Følger det efter hans Mening vilde have at forfaste det Apparat, den Afleder, som der saaledes var, naar Thingene ikke i en Snarhed kunde blive enige om Finantsloven. Altsaa, jeg tror dog ikke, at man, og heller ikke det erede kongevalgte Medlem, i saa Henseende er helt fagesløs; han mente jo, at det ikke er muligt at gjøre dette Forslag færdigt i den tilbageværende Tid, men det skal jeg ikke komme dybere ind paa. — Der er blevet sagt: Hvad kan det egentlig nytte med denne Forhandling om Finantsloven eller af Forslaget til Finantsloven — jeg bruger for en Northeds Skyld Udtrykket Finantslof, skjøndt vi jo Alle vide, at det kun er et Forslag, der ligger for — naar Tiden kommer, staa Thingene alligevel hver med sin særlige Beslutning, og Regjeringen handler da i Frihed under Ansvar — for at bruge et moderne Udtryk — med Hensyn til, hvad den anser for at være til Landets Tarv, den giver da et foreløbigt Budget paa sin egen Haand under Ansvar, og hvad kan det saa egentlig nytte med denne Forhandling? Ja, dertil vil jeg sige: Formelt er det maaske rigtigt, men reelt vil jeg dog sætte et Nota bene derved, thi Forholdet er jo dog vel egentlig det, at hvad f. Ex. de civile Ministerier angaar, bliver der i det væsentlige tilvejebragt samstemmende Beslutninger af begge Thing, og disse samstemmende Beslutninger pleie jo dog at faae Plads i det foreløbige Budget. Der bliver ganske vist et meget stort foreløbigt Hjørne, om jeg saa maa sige, nemlig, hvad der vedrører Forsvarsministerierne, tilbage, hvor Ministeriet kan handle i Frihed og under Ansvar og efter sin Formening om, hvad der er til Landets Tarv. Det er naturligvis, som jeg ogsaa senere skal komme til mod Slutningen at berøre, et meget sørgeligt Forhold, men vi maa nu engang tage Thingene, som de ere, og haabe paa, at der engang kommer saadanne Tilstande i Befolkningen — det siger jeg selvfølgelig uden i mindste Maade — det kunde ikke falde mig ind — deri at lægge nogen Trusel; det vilde jo heller ikke nytte noget — der mulliggjøre, at vi komme ind i regelmæssige Tilstande, og at de uregelmæssige Tilstande blive en Umulighed. Jeg erkjender, at Befolkningen har ikke i den Henseende været stærk nok eller uvilket nok — eller hvad jeg skal kalde det — til at forhindre, hvad der er sket.

Jeg skal derefter anstille et Par finantsielle Betragtninger. Det har været sagt saa mange Gange, at vi have en fylbt Statskasse. Jeg tror imidlertid, at der er ved at gaa Hul paa den. Et Par Oplysninger vilde kunne konstatere det. Derjom vi tænke os, at vi den 1ste April 1887 havde anvendt vor Kassebeholdning, vort Reserveresond og vore øvrige Aktiver til Afbetaling af Gjælden, vilde vi have havt en Restgjæld af 97 Mill. Kr. Næret efter, 1888, komme vi ved at efterse de samme Tal paa de forskjellige Steder, til det Resultat, at Statsgjælden da vilde være øyet til 102 Mill. Kr. Det stemmer maaske ogsaa godt med, at der er i det sidst fremlagte Statsregnskab en Underbalance af ikke mindre end 5 Mill. Kr. Hvorledes det vil se ud den 1ste April 1889 er ikke saa let at afgjøre. Vi have jo nemlig udenfor den Finantslof, der har været i det sidste Aar, og som er fremkommen i de foreløbige Budgetter, den store Tillægsbevillingslof — omfattende alt det, der er taget paa saakaldt forventet Tillægsbevilling. Saa vidt jeg skjønner, har det foreløbige Budget et Understud af henved 2 Mill. Kr. Tillægsbevillingen fremtræder med en Udgift af 12 Mill. Kr., hvoraf ganske vist en Del er Gjenbevillinger, men de 8 Mill. Kr. til Fæstningsvæsenet ere i alt Fald ikke Gjenbevillinger, og da der desuden er andre ikke ubetydelige Poster, som ikke ere Gjenbevillinger, tager jeg vel ikke meget feil, naar jeg siger, at der af nye Bevillinger, som ikke ere Gjenbevillinger, er ca. 10 Millioner. Disse, lagte til de 2 Millioner, som det foreløbige Budget har i Understud, give en Sum af henved 12 Mill. Med andre Ord, vor Statsgjæld vil i dette Aar været øyet til 114 Millioner. Vor Kassebeholdning vil nu omtrent, naar dette drages fra, gaa ned til 40 Millioner Kr. og Reserveresonden til 17 Millioner Kr. Naar jeg ser paa dette Budget og navnlig paa § 28 — det er jo for saa vidt en meget vigtig Paragraf, thi selv om ikke alle disse Foranstaltninger blive udsørte, eller disse Love blive vedtagne, som der forudsættes, viser det dog under alle Omstændigheder, hvad Regjeringen fra sit Standpunkt har ønsket — da kommer jeg til det Resultat, at der paa § 28 er Bevillinger til et Beløb af 12,599,469 Kr., men for ikke at hænge mig i Smaating, lad os saa sige med et rundt Tal 12,600,000 Kr. Det Budget, her foreligger til Forhandling, har et nominelt Overstud af 1,241,000 Kr. for ogsaa at bruge et rundt Tal. Belveed jeg meget godt, at Balancen dog er bedre, idet der er afbetalt en Del af Gjælden